RIIGIKOHUS

HALDUSKOLLEEGIUM

KOHTUMÄÄRUS

Kohtuasja number Määruse kuupäev Kohtukoosseis Kohtuasi 3-3-1-53-08 23. oktoober 2008

Eesistuja Tõnu Anton, liikmed Jüri Põld ja Harri Salmann Ahto Edovaldi (Edovald), Jaan Marmori (Marmor), Urmas Lõivu (Lõiv), Lembit Teesalu, Ilona Arusoo, Tiit Uukkivi, Aliide Almiku (Almik), Koidu Vellamaa, Lilian Heina (Hein), Helen Kiisi (Kiis), Karin Leppiku (Leppik), Kristi Krämani (Kräman), Liina Toominga (Tooming), Pille Lepiku (Lepik), Hedi Laursoo, Silja Moiki (Moik), Irina Grebennikova, Radne Kaalu (Kaal), Helle Randmäe, Kairi Kriiska, Inna Ivaski (Ivask), Liisi Straussi (Strauss), Kristo Tauli (Taul), Gert Suurkuuse (Suurkuusk), Gabriela Ufferti (Uffert), Sirli Uibopuu, Marina Nõmme (Nõmm), Maile Tasa, Triinu Sillamaa, Meelis Toometi (Toomet)

(Nõmm), Maile Tasa, Triinu Sillamaa, Meelis Toometi (Toomet), Kaja Rodi, Anu Aaspõllu, Hillar Valgu (Valk) ja Kaido Peetsalu kaebused nende 31. detsembril 2007 teenistusest vabastamise eest avaliku teenistuse seaduse § 131 lg-s 1 sätestatud hüvitise

väljamõistmise nõudes

Vaidlustatud kohtulahend Tallinna Ringkonnakohtu 27. mai 2008. a määrus haldusasjas

nr 3-07-2584

Menetluse alus Riigikohtus

Asja läbivaatamine

Ahto Edovaldi jt määruskaebused

Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

Rahuldada Ahto Edovaldi, Jaan Marmori, Urmas Lõivu, Lembit Teesalu, Ilona Arusoo, Tiit Uukkivi, Aliide Almiku, Koidu Vellamaa, Lilian Heina, Helen Kiisi, Karin Leppiku, Kristi Krämani, Liina Toominga, Pille Lepiku, Hedi Laursoo, Silja Moiki, Irina Grebennikova, Radne Kaalu, Helle Randmäe, Kairi Kriiska, Inna Ivaski, Liisi Straussi, Kristo Tauli, Gert Suurkuuse, Gabriela Ufferti, Sirli Uibopuu, Marina Nõmme, Maile Tasa, Triinu Sillamaa, Meelis Toometi, Kaja Rodi, Anu Aaspõllu, Hillar Valgu ja Kaido Peetsalu määruskaebused.

Tühistada Tallinna Ringkonnakohtu 27. mai 2008. a määrus haldusasjas nr 3-07-2584 ning saata asi menetluse jätkamiseks Tallinna Ringkonnakohtule.

Tagastada kautsjonid.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. Politseiseaduse, Vabariigi Valitsuse seaduse, narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seaduse, politseiteenistuse seaduse ja kohtuekspertiisiseaduse muutmise seaduse §-ga 5 täiendati kohtuekspertiisiseadust (KES) §-ga 30¹, mille alusel lõpetati alates 1. jaanuarist 2008 Siseministeeriumi valitsemisalasse kuuluva valitsusasutuse Kohtuekspertiisi ja Kriminalistika Keskuse (KEKK) tegevus ning selle asutuse ülesanded, õigused, kohustused, riigivara ja asjaajamine anti üle Justiitsministeeriumi hallatavale riigiasutusele, Eesti Kohtuarstlikule Ekspertiisibüroole (EKEB, nüüdne Eesti Kohtuekspertiisi Instituut). Kohtuekspertiisiseadust täiendati §-ga 30², mille 1.

lõike kohaselt tuli hiljemalt 15. novembriks 2007 teatada Kohtuekspertiisi ja Kriminalistika Keskuse ametnikele KEKK tegevuse lõpetamisest ja teha neile kirjalik ettepanek sõlmida pakutavatel tingimustel Eesti Kohtuarstliku Ekspertiisibürooga tööleping. KES § 30² lg 4 nägi ette, et töölepingu sõlmimiseks nõusoleku andnud töötajale ei maksta tema teenistusest vabastamisel avaliku teenistuse seaduse (ATS) § 131 lg-s 1 sätestatud hüvitist.

- 2. Kaebuse esitajad palusid halduskohtule esitatud kaebuses tunnistada KES § 30² lg 4 põhiseadusega vastuolus olevaks ning kohustada Eesti Kohtuekspertiisi ja Kriminalistikakeskust või selle õigusjärglast määrama ja maksma teenistusest 31. detsembril 2007 vabastatud ametnikele ATS § 131 lg-s 1 ettenähtud hüvitist. Kaebajad leidsid, et vabastatud ametnikud ei ole töötajad, mistõttu nende suhtes ei ole KES § 30² lg 4 kohaldatav. KES § 30² lg 4 on vastuolus põhiseaduse (PS) §-dega 11, 12 ja 29. Seadusandia on seadnud riigi majandus- ja haldushuvi põhjendamatult esikohale, võrreldes ametnikele varem loodud hüvede ja tagatistega. Kaebajaid on võrreldes teiste ametnikega põhjendamatult koheldud erinevalt. Isikud, kes KEKK likvideerimisel ei andnud tähtaegselt nõusolekut töölepingu sõlmimiseks EKEB-ga, kuid asusid pärast teenistusest vabastamist hiljem ikkagi samasse asutusse tööle, on kaebajatega võrreldes paremas olukorras. Erinevaks kohtlemiseks puudub mõistlik põhjus. Samuti piiravad KES § 30² lg-d 3 ja 4 koosmõjus põhjendamatult ja ebaproportsionaalselt PS \s-st 29 tulenevat töökoha valiku vabadust. ATS \s\ 131 lg-s 1 ettenähtud hüvitise maksmine ei saa sõltuda ametniku edasisest tööleasumisest. KEKK ametnike ja EKEB töötajate näol oli tegemist spetsiifilise valdkonna spetsialistidega, kellel oli raskendatud asuda erialasele tööle mujale kui ühendatud ekspertiisiasutusse, mistõttu oli vähemalt osa KEKK ametnikest asetatud sundolukorda, kus erialase töö säilimise nimel tuli neil loobuda ATS § 131 lgga 1 ette nähtud hüvitisest. Avaliku teenistuse seaduse § 131 lg-s 1 sätestatud hüvitise eesmärgiks on korvata lisaks töökoha kaotamisele ka ametnikustaatusest tulenevate hüvede kaotamist, mida KES üleminekusätted ammendavalt ei kompenseeri.
- 3. Tallinna Halduskohtu 31. märtsi 2008. a otsusega jäeti kaebus rahuldamata. Otsuse põhjenduste kohaselt on KES § 30² lg 4 sõnastuses tegemist ilmselge ebatäpsusega, mis ei muuda sätte olemust ja suunatust KEKK-s ametis olnud teenistujatele. Eeltoodud säte on erisätteks ATS §-s 131 sätestatud hüvitise tasumise regulatsioonist ning selle kehtestamine on mõistlik, sest vaidlusalustel ametikohtadel töötamine ei eelda täidesaatva riigivõimu ülesannete täitmist ja kehtestatud regulatsioon järgib Eesti avaliku teenistuse üldist dünaamikat. Sisuliselt sarnaneb KES §-st 30² tulenev teenistussuhte lõpetamise regulatsioon töölepinguseaduse (TLS) §-s 76 sätestatud töölepingu lõpetamisega poolte kokkuleppel. Kokkuleppe sisuks on ametniku loobumine ATS §-s 131 ettenähtud hüvitisest ning avaliku võimu kohustus tagada ametnikule töö jätkumine töölepingu alusel EKEB-s. KES § 30² on proportsionaalne ja seetõttu kooskõlas PS §-ga 11, kuna see regulatsioon ei võtnud üheltki KEKK ametnikult võimalust saada teenistussuhte lõpetamisel ATS § 131 lg-s 1 ettenähtud hüvitist. Hüvitise saamise võimaluse minetasid ametnikud omal algatusel, pidades ilmselt tol ajal enda jaoks rahalise hüvitise saamisest suuremaks väärtuseks senise töö jätkumist. Kui kaebuse esitajad oleksid saanud jätkata senist tööd töölepingu alusel ning samas saanud ATS § 131 lg-s 1

sätestatud hüvitist, oleks see sisuliselt käsitatav alusetu rikastumisena riigi arvel, kuivõrd hüve, mille kahjustamist hüvitisega kompenseeritakse, sisuliselt ei kahjustatud. ATS § 131 lg-s 1 sätestatud hüvitise põhieesmärgiks on ametniku teenistusest vabastamisel kompenseerida isikutele sissetuleku kaotust, mitte avaliku teenistuse seaduses sätestatud hüvede kaotamist. Pealegi nähti KEKK-st ühendatud ekspertiisiasutusse tööle asunud isikutele võrreldes teiste ühendatud ekspertiisiasutuste töötajatega ette erisoodustused (KES § 30² lg 2). KES § 30² lg 4 on kooskõlas põhiseaduse §-ga 12. KES § 30² alusel vabastatud ametnikud ning isikud, kes ei nõustunud asuma töölepingu alusel tööle EKEB-s, ei ole võrreldavad isikutegrupid ning nende erinev kohtlemine on põhjendatud. KEKK ametnikud, kes ei nõustunud sõlmima pakutavatel tingimustel Eesti Kohtuarstliku Ekspertiisibürooga töölepingut, kaotasid KEKK likvideerimisel töö, mida kompenseeriti ATS § 131 lg-s 1 ettenähtud hüvitise maksmisega. Võrrelda saab endisi KEKK ametnikke, kes nõustusid jätkama tööd EKEB-s. ning teisi ühendatud ekspertiisiasutuse töötajaid. Need isikud töötavad samas asutuses ja teevad sama tööd, mistõttu on tegemist võrreldavate isikutegruppidega. Kui teenistusest vabastamisel oleks töölepingu sõlmimiseks nõusoleku andnud ametnikele makstud ka ATS § 131 lg-s 1 ettenähtud hüvitist, siis oleks nendele isikutele KES-s ette nähtud soodsamate töötingimuste kohaldamine põhjendamatu ning vastuolus võrdse kohtlemise põhimõttega.

KES § 30° lg 4 on kooskõlas elukutse ja töökoha valiku vabadusega. Põhiseadus kaitseb igaüht selle eest, et teda ei sunnitaks valima soovimatut elukutset, asuma soovimatule tegevusalale või töökohale ning nõuab, et isikuid koheldakse elukutse, tegevusala ja töökoha valikul võrdselt. Kaebajate õigused vabale eneseteostusele ning töökoha valimisele hoopis laienesid, kuna neile ei kohaldu avaliku teenistuse seadusest tulenevad piirangud (nt tulundusühenduse alaliselt tegutseva juht- või kontrollorganisse kuulumise ja ettevõtluses osalemise keeld, majanduslike huvide deklareerimise kohustus, piiratud võimalus töötada teisel töökohal).

- **4.** Ringkonnakohtule esitatud **apellatsioonkaebuses** palusid kaebuse esitajad tühistada Tallinna Halduskohtu 31. märtsi 2008. a otsuse ning teha uus otsus, millega kaebus rahuldataks. Kaebajad taotlesid KES § 30² lg 4 põhiseadusega vastuolus olevaks tunnistamist ning asja lahendamisel selle kohaldamata jätmist. Kaebuse esitajad jäid halduskohtus esitatud seiskohtade juurde, leides, et ükski halduskohtu seisukohtadest ei anna alust lugeda KES § 30² lg-t 4 põhiseadusega kooskõlas olevaks. Halduskohus on sisuliselt jätnud vastamata kaebuse esitaja väidetele, et riik on tööandjana lubamatul viisil asunud piirama ametnike põhiseaduslikke ja teistest õigusaktidest tulenevaid õiguseid, eelkõige õigust saada teenistussuhte lõpetamisel seaduses ettenähtud hüvitist.
- **5. Tallinna Ringkonnakohtu 27. mai 2008. a määrusega** apellatsioonkaebus tagastati. Kohus asus seisukohale, et kuna kohustamisnõude rahuldamise välistab otseselt seadusesäte, mille põhiseaduspärasuses puudub ringkonnakohtul kahtlus, ei saa kaebus kuuluda rahuldamisele, mistõttu tuleb kaebus HKMS § 33 lg 3 p 5 alusel tagastada. Kaebajatel puudub halduskohtusse pöördumise õigus, sest neil ei ole ATS § 131 lg-s 1 sätestatud hüvitise saamise õigust. Üheselt on mõistetav, et KES § 30² lg 4 eesmärgiks oli välistada KEKK tegevuse lõpetamisel ATS § 131 lg-s 1 sätestatud hüvitise maksmine neile KEKK ametnikele, kes tähtaegselt nõustusid töölepingu sõlmimisega,

vaatamata sellele, et KES § 30² lg-s 4 sõnastuses oli kasutatud "ametniku" asemel sõna "töötaja". Kaebajad on sätte tõlgendamisel põhjendamatult lähtunud üksnes grammatilisest tõlgendusest ning jätnud kõrvale muud tõlgendamismeetodid. Teenistussuhte lõpetamine ATS § 131 lg-s 1 ettenähtud hüvitist maksmata oli võimalik üksnes ametnike endi nõusolekul. EKEB-s tööle asunud KEKK ametnikele ei olnud vaja kompenseerida ametiasutuse likvideerimisest tulenevalt ametikoha kaotust, kuna nad võtsid ise vastu pakkumise jätkata samasisulist tööd töölepingu alusel neile pakutud tingimustel, mis hõlmasid ka teatud mahus avalikus teenistuses omandatud õiguste säilimist, kuid välistasid ATS § 131 lg-s 1 ettenähtud hüvitise maksmise. Ka juhul, kui ametnik annab nõusoleku asuda teisele ametikohale, kus palk väheneb või lisanduvad uued tööülesanded, ei näe ATS regulatsioon ette hüvitise maksmist. Hüvitise eesmärgiks ei ole kompenseerida mitte igat avalikus teenistuses ettenähtud hüve kaotamist, vaid üksnes ametikoha ja töö kaotust laiemalt. Lisaks tuleb arvestada, et ametnike sotsiaalsed garantiid on muu hulgas ette nähtud selleks, et tasakaalustada avaliku teenistuse seadusega ettenähtud tegevuspiiranguid. Alles töö lõppemise korral eeldatakse, et ametnikule kaasnevad teenistuskoha kaotusega senises elukorralduses sellised ebamugavused, mille tööandja peab hüvitama.

Vastuolulised on halduskohtu seisukohad osas, kus kohus võrdles KEKK ametist lahkunud ja samaaegselt töölepingu sõlminud isikuid ülejäänud KEKK-st lahkunud isikutega, kes said ATS § 131 lg 1 alusel hüvitist. Halduskohus on otsuses leidnud, et neid isikuid koheldi võrdselt, kuid teisalt sedastanud, et nende isikute puhul ei ole tegemist võrreldavate gruppidega ja nende erinev kohtlemine oli põhjendatud. Antud asjaolud ei mõjuta aga apellatsioonkaebuse eduväljavaateid. KEKK ametnikud, kes nõustusid jätkama tööd ühendatud ekspertiisiasutuses töölepingu alusel ning need ametnikud, kes sõlmisid tööturul konkureerides hiljem instituudiga töölepingu ja kellele maksti seetõttu ATS § 131 lg-s 1 sätestatud hüvitist, ei ole võrreldavad grupid. Apellantidele anti erinevalt ATS § 131 lg 1 hüvitise saanud KEKK ametnikest turvaline võimalus oma sisulist tööd pakutud tingimustel jätkata. Hüvitist saanud endistel KEKK ametnikel sellist võimalust ei olnud ning instituuti hiljem tööle asudes puudus neil õigus nõuda apellantidega sarnaste KES §-st 30² tulenevate soodustustega töölepingu sõlmimist. Seetõttu ei ole apellandid ning hüvitist saanud, kuid hiljem ühendatud ekspertiisiasutusse tööle asunud endised KEKK ametnikud sarnases olukorras ja nende erinev kohtlemine on põhjendatud. Seega ei ole KES § 30² lg 4 vastuolus põhiseaduse §-dega 11 ja 12.

KES § 30² lg 4 ei ole vastuolus põhiseaduse § 29 lg-ga 1. Konkreetse isiku töökoha valiku piiramisega on tegemist eelkõige siis, kui töökohale asumiseks on seatud kvalifikatsiooni-, keele-, vanuse- või muid taolisi nõudeid. KES § 30² lg 4 selliseid piiranguid ei sisalda, sest ei seadnud apellantidele põhjendamatuid takistusi tööle asumiseks ühendatud ekspertiisiasutusse ega kuhugi mujale.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED RIIGIKOHTUS

6. Esitatud määruskaebuses paluvad kaebajad tühistada Tallinna Ringkonnakohtu 27. mai 2008. a

määruse ning saata asi menetluse jätkamiseks samale ringkonnakohtule. Kaebajad rõhutavad, et kui eeldada kaebuse esitajate põhiväite (KES § 30² lg 4 on põhiseadusega vastuolus ning asja lahendamisel mittekohaldatav) õigsust, siis tuleks kaebus rahuldada. Ringkonnakohus on lahendanud apellatsioonkaebuse sisuliselt, analüüsides apellatsioonkaebuse väidete õiguspärasust. Määruskaebuse esitajad leiavad, et kui vaidluse sisuks on teatud normi põhiseaduspärasus, siis saaks HKMS § 33 lg 3 p 5 alusel apellatsioonkaebuse tagastada vaid eeldusel, et õigeks tuleb lugeda

HKMS § 33 lg 3 p 5 alusel apellatsioonkaebuse tagastada vaid eeldusel, et õigeks tuleb lugeda apellandi väide põhiseadusevastasuse kohta. HKMS § 33 lg 3 p 5 alusel koostatud määrus ei saa olla kohtuotsusega sisuliselt sarnane lahend, sest selle vaidlustamine on oluliselt piiratum kui kassatsioonkaebuse korral ning ringkonnakohtul puudub eeltoodud sätte alusel tagastamise määruse koostamisel kohustus vastata kõigile apellatsioonkaebuses väljendatud põhjendustele. Kaebajad jäid kõigi esialgses kaebuses ja apellatsioonkaebuses väljendatud seisukohtade juurde.

Kuigi halduskohus pidas õigemaks menetleda asja individuaalkaebustena, ei saa see asjaolu tuua kaebajatele kaasa kautsjoni tasumisel raskemat olukorda, võrreldes sellise kaebuse menetlemisega, nagu esialgselt halduskohtule esitati, mistõttu on piisav tasuda määruskaebuse esitamisel kautsjon summas 400 krooni. Alternatiivselt taotlesid kaebuse esitajad endi vabastamist kautsjoni tasumisest viisil, et ühise määruskaebuse esitamisel tuleb tasuda üks kautsjon.

KOLLEEGIUMI SEISUKOHT

- 7. Kaebuse esitajad leidsid, et vastustaja on jätnud põhjendamatult KEKK endiste ametnike, kes nõustusid töölepingu alusel asuma tööle ühendatud ekspertiisiasutuses, teenistusest vabastamisel määramata ATS § 131 lg-s 1 sätestatud hüvitise ning esitasid kohtule hüvitise väljamõistmise nõude. Samuti palusid kaebajad kohtul tunnistada KES § 30² lg 4 põhiseadusega vastuolus olevaks ning jätta eeltoodud norm asja lahendamisel kohaldamata. Ringkonnakohus asus seisukohale, et kaebajatel puudub HKMS §-st 7 tulenev kaebeõigus, sest neil ei ole ATS § 131 lg-s 1 sätestatud hüvitise saamise õigust ning tagastas apellatsioonkaebuse HKMS § 33 lg 3 p 5 alusel.
- **8.** Kolleegium selle seisukohaga ei nõustu. Riigikohtu halduskolleegium leidis asja nr <u>3-3-1-9-08</u> lahendamisel, et HKMS § 33 lg 3 p-i 5 tuleb tõlgendada kitsendavalt, st selle sättega hõlmatakse vaid juhud, kus isikul ilmselgelt puudub halduskohtusse pöördumise õigus. Kui kohus möönab kaebuses toodud asjaoludel kaebaja õiguste rikkumise võimalikkust, siis on ta kohustatud asja sisuliselt menetlema.

ATS § 160 sätestab, et ametnikul on halduskohtumenetluse seadustiku § 7 lõikes 1 sätestatud ühekuulise tähtaja jooksul õigus esitada kaebusi halduskohtule teenistusalastes küsimustes antud käskkirjade, korralduste ja otsuste ning sooritatud toimingute peale. Käesolevas asjas on kaebajad esitanud kohustamiskaebuse, milles paluvad kohut kohustada Eesti Kohtuekspertiisi ja Kriminalistikakeskust või selle õigusjärglast määrama ja maksma teenistusest 31. detsembril 2007 vabastatud ametnikele ATS § 131 lg-s 1 ettenähtud hüvitist. Vaidlust ei ole selles, et KEKK ei määranud ametnike teenistusest vabastamise käskkirjades makstavat hüvitist, mis on tõlgendatav hüvitise määramisest ja maksmisest keeldumisena. Seega peavad kaebajad subjektiivse õiguse

rikkumiseks hüvitise määramata ja maksmata jätmist. Õige on määruskaebuste esitajate seisukoht, et kui eeldada kaebuse esitajate põhiväite (KES § 30² lg 4 vastuolu põhiseadusega) õigsust, tuleks kaebuse lahendamisel lähtuda ATS § 131 lg-s 1 sätestatust ning kontrollida selle sätte kohaldamise eelduste täitmist. Kolleegium on seisukohal, et ringkonnakohus ei saanud asuda tagastamise määruses kontrollima KES § 30² lg 4 põhiseadusele vastavust. Sisuliselt on kohus andnud hinnangu sellele, milline õigusnorm kuulub asjas kohaldamisele, millega on kohus asunud lahendama apellatsioonkaebust ja käsitlema kaebajate sisulisi väiteid halduskohtu otsuse ebaõigsuse osas. Kohus saab materiaalõiguse normi põhiseadusele vastavust kontrollida sarnaselt haldusakti või toimingu õiguspärasuse sisulise kontrolliga ainult kohtuotsuses.

9. Määruskaebuse esitajad leidsid, et kuigi kohtud on asja menetlenud individuaalkaebustena, ei saa see asjaolu tuua kaebajatele kaasa kautsjoni tasumisel raskemat olukorda, võrreldes sellise kaebuse menetlemisega, nagu esialgselt halduskohtule esitati. Seetõttu on piisav tasuda määruskaebuse esitamisel kautsjon summas 400 krooni.

Kolleegium selle seisukohaga ei nõustu. Halduskohtule esitas esialgse kaebuse oma liikmete huvides Riigi- ja Omavalitsusasutuste Töötajate Ametiühingute Liit (ROTAL). Kohus võttis asja menetlusse individuaalkaebustena ning liitis need üheks asjaks. Menetlusse võtmise määrus halduskohtumenetluse seaduse kohaselt edasikaevatav ei ole. Apellatsioonkaebuses ei ole ROTAL ega kaebajatena käsitatud 34 endist KEKK ametnikku kaebeõiguse osas vastuväidet esitanud, mistõttu on kaebajaks just konkreetsed ametnikud, mitte ROTAL. Kuigi ühiselt vormistatud kaebuse põhjendused ja nõuded kattuvad, tuleb esitatud kaebusi lähtudes HKMS § 10 lg-st 7 käsitleda menetluslikult eraldi kaebustena, mistõttu tuli iga individuaalse kaebuse eest tasuda ka eraldi kautsjon.

Põhjendatud ei ole ka kautsjoni tasumisest vabastamine viisil, et ühise määruskaebuse esitamisel tasutaks üks kautsjon. HKMS § 91 lg 2 kohaselt on võimalik isikut tema taotluse alusel vabastada kautsjoni tasumisest. Kautsjoni tasumisest vabastamise eraldi aluseid seadus ei sätesta. Analoogia korras tuleb aluseks võtta HKMS § 91 lg 1 regulatsioon, mille kohaselt vabastatakse isik riigilõivu tasumisest juhul, kui isik on maksejõuetu. Kolleegium on rõhutanud, et kautsjoni tasumisest vabastamise eesmärgiks on vajadus kaitsta isikute seadusest tulenevat edasikaebeõigust ka juhtudel, kui nende majanduslik olukord seda takistab (vt Riigikohtu halduskolleegiumi 19. detsembri 2002. a määrus asjas nr 3-3-1-74-02). Kaebajad pole esitanud tõendeid enda maksejõuetuse kohta, mistõttu ei ole põhjendatud kaebajate vabastamine kautsjoni tasumisest.

10. Eeltoodust tulenevalt tühistab kolleegium Tallinna Ringkonnakohtu 27. mai 2008. a määruse haldusasjas nr 3-07-2584 ning saadab asja menetluse jätkamiseks samale ringkonnakohtule. Tasutud kautsjonid summas 13 600 krooni tuleb HKMS § 90 lg 2 alusel tagastada.